

volna teendő az utólag nem igazolt intézkedésért. Az „elbátor-
talanítás” érvét az estre tartanók helytállónak, ha az alapigény
bírói elismerésére a fél jóhiszeműen számíthatott. A jóhiszemű-
ség azonban itt nem vélelmezhető a fél javára, hanem tárgyi
szempontokkal alátámasztandó. A felelősségnek az elutasítás.
esetére mindenképp való megállapítása a gyakorlat számára két-
ségtelenül könnyen kezelhető szabályt adna — de ha a fenti ál-
lásfoglalással a károsított javára eső igazságérzeti követelmény-
nek kivántuk szószólói lenni, nem akarunk az igazságérzet elől
az intézkedést kieszközlő, a joglépést igénybevevő fél érdeké-
ben sem elzárkózni és ezért az elutasítással megnyíló kártérítési
igény feltétlenségén enyhíteni, a kártérítés alól mentesítő zsi-
lípről is gondoskodni kell. Ennek a mentesülési lehetőségnek
a fenntartásával elvileg az elutasítással megnyíló kártérítési kö-
telezettséget statuáló jogszabály felelne meg nézetünk szerint az
osztóigazság szellemének. A 160. sz. E. H. álláspontját minden-
esetre érettnek tartjuk a megváltoztatásra. B. S.

Jogszabályaink módosítása és a 300/1936. M. E. sz. rendelet.

Irta: *Dr. Huppert Leó* ügyvéd.

I. Bár az utóbbi években hozzászoktunk, hogy jelentős ma-
gánjogi jogtételek rendeleti úton helyeztenek hatályon kívül és
a gazdasági élet strukturális változásait rendeleti úton megalko-
totott jogszabályokkal illesztik be a jogrendbe, mégis meglepő-
nek találjuk, hogy oly alapvető szabályokat, mint aminőket a
300/1936. M. E. számú rendelet 2-ik fejezete tartalmaz, előzetes
jogászi megbeszélés nélkül s akként léptet életbe a kormányzat,
hogy az alább érintendő szabályok nem is önállóan, hanem az
értékpapír behozatalt eltöltő s az osztalékszelvények, zálogle-
velek és kötvények szelvényeinek beváltását újból szabályozó
rendelet egyik fejezetében nyernek elhelyezést. Ez a megjegyzé-
sünk nem tisztán szépészeti és technikai kérdéseket érint. Prak-
tikus oka van annak, hogy ezt a jogalkotási rendszert hibáztat-
juk. Gondoljuk csak el, hogy mennyi nehézséget okozott az,
hogy a jogrend helyreállítása után a legkülönbébb pénzügyi
jogi, illetékjogi, sőt magánjogi szabályokat a törvényhozás költ-
ségvetési törvényekben incidentaliter hívotta életre. Ma, alig 15
évvvel ezen jogszabályok megalkotása után, úgyszólván leküzd-
hetelen nehézségekbe ütközik a törvény alkalmazója; amikor
ezeket az idegen cím alatt elhelyezett szabályokat keresi. Ma,
amikor a jogszabály ismerete az azzal foglalkozó számára is
alig jelent többet, mint a jogszabály törvényi vagy rendeleti he-

lyének az ismeretét, fokozott jelentősége van annak, hogy legalább ez a helyismeret megkönnyítettessék.¹⁾

II. A 300/1936. M. E. számú rendelet nem szabályozza viszonyát a 4550/1931. M. E. számú rend. 4. és 5. §-ában foglalt szabályokhoz. Tudvalevőleg az utóbbi rendelet kimondja, hogy közérdekű esetekben a Magyar Nemzeti Bank a külföldi fizetési eszközben teljesítendő fizetéseket elhalaszthatja (4. §. 2-ik bekezdés) s ily esetben a követelés iránti pert a tilalom tartamára fel kell függeszteni s behajtása vagy biztosítása végett végrehajtást elrendelni vagy foganatosítani nem szabad. (5. §.) Ha a 4. §. azon szabályát, amely szerint a Nemzeti Bank a külföldi fizetési eszközben teljesítendő fizetéseket elhalaszthatja, úgy értelmezzük, hogy e szabály úgy arra az esetre vonatkozik, hogy a kirovó külföldi pénznemben van meghatározva, mint arra, ha a lerovó is külföldi pénznemben történik, úgy szabály és a 300/1936. M. E. számú rend. intézkedései között nincs ellentét. Ez esetben ugyanis a 300/1936. M. E. számú rend. kiegészíti az idézett szabályt s arra az esetre intézkedik, ha a kirovás külföldi pénznemben történt s a lerovás törvényes pénznemben eszkozlendő. Ez azonban mesterkélt magyarázat, mert az elhalasztást bíróságaink ismételten alkalmazták oly esetekben is, amikor csupán a kirovás történt külföldi pénznemben s a lerovásra vonatkozóan kifejezett intézkedés nem volt. Ezen felfogás mellett pedig ma az a helyzet, hogy a 300/1936. M. E. számú rendelet hallgatólagosan hatályon kívül helyezte a 4550/1931. M. E. számú rend. 4. §-át, amennyiben 1932. január 31-ike után keletkezett és külföldi pénznemben kirótt árú vételára és járulékaira vonatkozóan a fizetés elhalasztása engedélyezésének helye nincs.

III. Nem lehet perbeszálni s csupán tudomásul venni lehet azt az osztályozást, amely államfinanciális raison szerint osztá-

¹⁾ A legvilágosabban ezen itt panasztolt hiányt egy törvényi példán tudom illusztrálni. Az 1930: XXIII. törvénycikk, az ú. n. bolettatörvény volt s az „egyes gabonaneműek értékesítése érdekében szükséges intézkedésekről” szólott. Címénél és tartalma nagyobbik részénél fogva átmeneti időre szánt, efemer intézkedéseket tartalmazott; IV. fejezete azonban a gabonaneműek vagy gabonaneműekből származó malomipari termékek tekintetében kötött határidő ügyleteket szabályozta s ezek körében szabályozta a játékból eredő nyereséget s ez utóbbi körében igen fontos, itt nem tárgyalható magánjogi szabályokat állított fel a naturalis obligációra s az önkéntes teljesítés egyik különleges esetére. Teljesen elmellőzve az itt elhelyezett igen fontos eljárási szabályokat, annak, hogy a köztapasztalás szerint a jogászi köztudatban e szabályok évekig nem mentek át s legfelsőbb bíróságaink is még évek múltán az idevágó általános magánjogi szabályokra való hivatkozást találtuk az életbeléptetett speciális szabályra való hivatkozás nélkül, — ennek okát csak abban tudjuk találni, hogy a törvényszerkesztési technika hiányossága folytán alapvető gazdasági jogi szabályok átmeneti jellegű és céljuknál fogva kihalásra szánt törvényi vagy rendeleti keretben helyeztetnek el.

lyozza az egyes követeléseket. Nyilvánvaló a mai gazdasági rendben, hogy értékpapíron vagy értékpapír kamat-illetőleg osztalék szelvényen alapuló követeléseket devizapolitikai okból nem lehet az árukövetelésekkel egyenlősíteni. Navigare necesse est, sed vivere non. Nyers anyagra szükség van, a külföldi hitelezők kamatjövedelmeire később is ráérünk. De ezen szempontok sem indokolják azt a szűkkeblültséget, amellyel a külföldi hitelezők egyik csoportjára szoríttatik a valóságos értékben történő fizetés elrendelése. Gondoljunk a külföldön lakó szülőre, aki itt élő gyermekeitől tartást igényel: gondoljunk a családjogi viszonyoknak arra a hosszú sorozatára, amelyet a rendelet közvetve megfoszt a tényleges behajthatóságtól.

De ez a rendezés más szempontból sem teljesen megnyugtató. Ugyanis nem érinti a rendelet az eddigi jogi helyzetet. Vagyis tehát nem árukövetelésekre vonatkozóan a behajthatóság kérdése, illetve megengedése továbbra is a Magyar Nemzeti Bank kezében van. Ha a Nemzeti Bank a maga szuverén körében engedélyezni fog valamely nem áruból eredő követelés behajtását, úgy ez a behajtás újabb rendelkezésig mindenkor a hivatalos árfolyamon történhetik. Vitatható meggyőződésünk szerint az, hogy ha a Magyar Nemzeti Bank nem lát akadályt abban, hogy a behajtást valamely nem áruból eredő tartozás tekintetében engedélyezze s így közvetve kinyilvánította, hogy közérdekű szempontok nem állják útját a tartozás teljesítésének, úgy s ennek ellenére mégse kapja meg a hitelező azt, amire neki jogos igénye van, t. i. külföldi pénzben kifejezett követelésének teljes és valódi egyenértékét.

IV. A rendelet értelmében az 1932. január hó 31-ike után keletkezett külföldi árukövetelésekre vonatkozóan a külföldi pénzbenben kirótt vételár és járuléka a Magyar Nemzeti Bank által a tényleges fizetés napját közvetlenül megelőző köznapra megállapított deviza árú árfolyamon megállapított pengő értékben a felár hozzászámításával egyenlítendő ki. Ez az egyébként egész világos szabály a gyakorlatban valószínűleg sok jogvita forrása lesz. A szabály értelmében az 1932. január 31-ike után keletkezett követelések igényelhetik csupán egyéb feltételek fennforgása esetén a felárral történő fizetést. De vajon mikor keletkezett a követelés. Akkor-e, mikor az ügylet kötött, vagy pedig akkor, amikor a hitelezőnek a követeléshez való joga megszületett.

Mi lesz a halasztó ügyletekkel? Mi lesz azokkal az ügyletekkel, amelyek mindenesetesen a belföldieknek külföldi áruhitelezőkkel kötött áruügyleteinél, hogy t. i. a belföldi ügynök a külföldi cég jóváhagyásától feltételezetten köti meg az ügyletet. A vevő kötelezve van a kötlevele aláírásával, az eladó csupán jóváhagyó nyilatkozata megérkezésekor. Ha — amire szám-

talán eset lesz — az első terminus 1932. január havára esett, a másik terminus pedig 1932. január 31-ike után, mikor keletkezett az ügylet? A vevőre minden bizonnyal oly időpontban, amikor őt felár fizetési kötelezettség nem terheli. Az eladóra nézve oly időpontban, amikor felárat igényelni a R. értelmében jogosult. A rendelet ezekre a hétköznapi esetekre nem gondolt, intézkedései ezekre nem alkalmazhatók. Igazságossági szempont nincs, amely törvényi szó helyett közmegelegedésre e kérdéseket eldönthetné.

V. A rendelet 4. §-ának 4. bekezdése úgy rendelkezik, hogy abban a kérdésben, hogy valamely követelés külföldről behozott árú külföldi pénznemben kirótt vételárának minősül-e, hatóságok részére a Magyar Nemzeti Bank ad nyilatkozatot s a bank nyilatkozata a bíróságra kötelező.²⁾ Aki számára e rendelkezés alapján kételyek merülnek fel a tekintetben, hogy tulajdonképpen milyen természetű az a kérdés, amelyikben a Nemzeti Bank a döntés jogával ruháztatik fel, azt felvilágosítja az idézett 4. bekezdés folytatólagos rendelkezése, amely szerint a Nemzeti Bankhoz intézett megkeresésben a követelésre vonatkozó tényállást, különösen a követelés jogcímét részletesen közölni kell. Minthogy ugyancsak az idézett bekezdés különbséget tesz a Magyar Nemzeti Banknak a felár mértéke tekintetében irányadó kötelező nyilatkozatáról, nem áll módunkban más álláspontot elfoglalni, mint azt, *hogy az ügyletek egy jelentős része a bírói minősítés és döntés szempontjából ezen rendelkezéssel elvonatott a rendes bíróság hatásköréből.* Nem oszthatjuk e részben azokat a szempontokat, amelyeket Pethő Tibor lapunk ez évi második számában (108. oldal) felhoz, amelyek szerint a fél perenkívüli kezdeményezésére ily vélemény adható nem lévén, a bíróság kezdeményező tevékenysége nélkül a Nemzeti Bank nyilatkozata nem is kerülhet a bíróság elé. Ez a körülmény nem változtat a lényegen. Mindenekelőtt azért nem, mert a rendelet természetesen azokat az eseteket utalja a Nemzeti Bank elé, ahol kétségek vannak. Vagyis ahol éppen a bírói feladat kezdődik és végződik. Ezekre az esetekre imperative rendelkezik. Vagyis, ha vannak kétségek, úgy nem a bíróság fog legjobb belátása, a jogszabályok és az összes körülmények figyelembe vételével dönteni, hanem a Magyar Nemzeti Bank. A 4. §. első bekezdése külföldről behozott árú külföldi pénznemben kirótt vételáráról és illetve annak lerovásáról intézkedik. Az ingó ügyletek legnagyobb része ebbe a körbe esik. A minősítés, amely

²⁾ Hogy a rendelettel szabályozott kérdéskomplexum tekintetében a M. N. B. eddig csak véleményező hatáskörben járt el, arra L. C. VII. 1285/1935. (Jogi Hírlap 1935. 44. szám.)

felett a rendelet értelmében a Magyar Nemzeti Bank hivatva van dönteni, arra fog vonatkozni, hogy árúróól van-e szó egyfelől, — s vételárról vagy annak valamely járulékaról másfelől. Ennek az eldöntése már önmagában is a legtisztább bírói feladat. De e kérdésben nem is igen fognak kételyek felmerülni. A kételyek előreláthatóan ott fognak kezdődni, amikor a felek a tekintetben folytatnak vitát, hogy az állítólagos árüügylet mást takar, vagy a vételár egyéb ügyletek egyenértékét vagy árát is magában foglalja. Ezek csak első pillanatra felőtllő példái a rengeteg elképzelhető változatnak. Mi marad a bíróságnak? A tulajdonképeni ítéletnek, a Nemzeti Bank nyilatkozatának a végrehajtása. Hogy félre ne értessünk: minden bizonynyal kitünőek lesznek a Magyar Nemzeti Bank nyilatkozatai, s minden bizonynyal mentesek minden aggálytól. Azonban azt hisszük, hogy a Nemzeti Bankot meg kellett volna hagyni véleményező szervnek. Azokban a kérdésekben, amelyekben a Magyar Nemzeti Bank véleményre hivatott, természetes súlyánál és értékénél fogva bíróságaink úgyis el fogadják döntését.

VI. A rendelet 6. §-ának és 4. §. 2-ik bekezdésének rendelkezései alapján az a váltóadós, aki külföldi pénznemre szóló váltóval egyenlítette ki tartozását, a tényleges fizetés napját közvetlenül megelőző köznapra megállapított devizaárfolyamot és a Magyar Nemzeti Bank által megállapított felárat tartozik a váltó beváltásakor fizetni.

A Vt. 37. §-a körüli gyakorlat olyannyira közismert, hogy idevágólag elégségesnek tartjuk, ha a kir. Kúria egyik legutóbbi, elvi élü döntését idézzük (C. VII. 3386/1934. Jogi Hirlap 1935. május 12-i 19-ik szám.) „A Vt. 37. §-ában foglalt „fizetési nap” alatt ugyanis nem azt a napot kell érteni, melyen a fizetés történik, hanem azt, mely mint a lejárat ideje állapított meg. Kétségtelenül kitűnik ez a Vt. 3. §-ának 4. pontjában történt szóhasználatnak a törvény célzatával való egybevetéséből. Itt ugyanis a törvény a váltó lényeges kellékeit meghatározva, ezek közé sorozta a váltófizetés idejének a váltóban való kitételét is. Már pedig egészen nyilvánvaló, hogy a törvény, ha mindjárt a „fizetés idejé”-ről beszél is, ezáltal nem a valóságos fizetésnek esetleg teljesen bizonytalan időpontját, hanem azt az időpontot kívánta megjelölni és a váltó lényeges kellékének tekinteni, melyben a teljesítésnek a felek megállapodása és a vonatkozó jogszabály szerint történni kell. Nyilvánvalóan a váltótörvény idézett szóhasználatával függ össze, hogy a törvény szövegében más helyeken is, így a 30., 33., 41. §-okban ugyancsak a fizetési idő, illetve „fizetés napja” kifejezés fordul elő, amely helyesen úgy a már előadott okból, de az ott szabályozott kérdések természete szerint szintén nem lehet kétséges, hogy a törvény a fizetés ideje, illetve napja alatt mindannyiszor a fizetés esedékessé válásának, tehát a váltó lejáratának idejét

érti .A Vt. 37-ik §-a tehát ugyancsak ezeknek megfelelően értelmezendő."

A jövőben tehát egymás mellett két teljesen különböző tartalmú jogszabály fogja meghatározni, hogy miben áll a külföldi pénznemről kiállított váltó adósának a kötelezettsége, ha nem történt effektív kikötés. Az áruváltó adósa a tényleges fizetés napja szerint tartozik fizetni, egyéb váltók adósa pedig a lejárat napja szerint. Fájdalom, éppen az ellenkező álláspontot vagyunk kénytelenek elfoglalni e kérdésben, mint Pethő Tibor lapunk múlt havi számában. Szerinte e rendelkezés nem jelenti a Vt. 37. §-ában lefektetett elv áttörését, csupán arra utal, hogy a váltóösszeg pengő árfolyama a felár összegével emelkedett. Szerintünk éppen fordítva áll a dolog. T. i. a rendelet egészen feleslegesen áttörte a Vt. 37. §-ának szabályát s azt a tartozások egy meghatározott nemére hatályon kívül helyezte. Holott a célját valóban elérhette volna anélkül, hogy olyan alapvető szabályt, mint a Vt. 37. §-a érintsen. A rendeletalkotó minden kétséget kizáróan azt célozta, hogy a külföldi hitelező belföldi adósától azt a pengő összeget kapja meg, amely összegért ő a saját valutájában számított vételárhoz hozzájut. Ezt a célját kormányzatunk a variábilis felár rendszerrel éri el. Tehát akár a lejárat napon, akár a fizetési napon, illetve az ezeket megelőző köznapon számítjuk át a külföldi pénznemet, egy mindenkor változó és a Magyar Nemzeti Bank által megállapított felár segítségével kapjuk meg a tényleges egyenértéket. Vagyis az amúgy is mozgó és változó felár emelésével vagy csökkentésével meghatározható a mindenkori egyenérték. Céltalan tehát a stabil lejárat napi árfolyamot átcserelni a folytonosan változó fizetési napi árfolyamra. A rendelet a fentiek szerint célját érte volna akkor is, ha a Vt. 37. §-ának érintése nélkül kimondotta volna, hogy a lejárat naptól megelőző utolsó hétköznapi devizaárfolyamán számított pengő összeghez az ezen időpontra megállapított felár adandó hozzá. Ha a pénzügyi kormányzat a felár rendszert a rendeletben meghatározott körre kiterjeszteni helyesnek tartotta, úgy az pusztán technikai kérdés lett volna, hogy 1932. január 31-ig visszamenően a felár mindenkori mértékét a tényleges árfolyamoknak megfelelően meghatározza.³⁾—⁴⁾

³⁾ A K. T. 326. §-át nem érinti oly mélyrehatóan a R. a gyakorlatban, mint a Vt. 37. §-át. Az elvi sérelem ugyanaz, a gyakorlatban azonban, mint azt külön kifejtani kívánom, a K. T. 326. §-a körül bíróságaink ellentétes gyakorlatot folytatnak. (L. C. VII. 5903/1934. és C. VII. 2053/1935. sz. ellentétes ítéleteket a legutolsó évből.) E vonatkozásban a R. inkább rendcsináló és szabályozó a maga körében. Bár semmiképpen sem helyeselhető, hogy az ügyletek körül nem határolt részében más K. T. 326. §. van érvényben, mint az 1932. jan. 31-e után keletkezett áruvételi ügyleteknél.

VIII. Többrendbeli kérdést hagy nyitva a R. 5. §. 2. bekezdése, amelynek legfontosabb rendelkezése az, hogy a bel-földi bíróságnak a követelés tárgyában hozott és valutában marasztaló jogerős ítélete nem zárja ki a felárra vonatkozó rendelkezések alkalmazását. Csak odavetőleg említjük meg, hogy e rendelkezésnek a 6. §. első bekezdésével való egybevetéséből számos anomália fog származni. A váltóperben hozott jogerős ítélet, amely valutában marasztal, a legritkébb esetben nélkülözi azt a bírói megállapítást, hogy az adós a Vt. 37. §-a szerint a Magyar Nemzeti Bank mindenkori rendelkezéseinek figyelembevételével tartozik teljesíteni. A Nemzeti Bank rendelkezéseire való utalás, de maga a rendelet világos intézkedése sem hagy kétséget aziránt, hogy tehát az adós egyéb feltételek fennforgása esetén a felárat megfizetni tartozik. De vajon hatályon kívül helyezi-e a R. a jogerős ítéletnek a Vt. 37. §.-ára vonatkozó utasítását. Vagyis a jogerős ítélet ellenére a lejárat nap helyett a fizetési nap lesz-e irányadó? S ha nem, — amint hogy a jogerős ítélet mellett más álláspont azt hisszük nem foglatható el, joga van-e a hitelezőnek újabb perrel, — esetleg az „ítélet kiegészítésére irányuló önálló perrel“ (l. ifj. Nagy Dezső Magyar Jogászegyleti értekezések és egyéb tanulmányok III. évfolyam 10-ik szám, 290-ik oldal) követelni, hogy a már jogerős ítélettel megállapított lejárat nap helyett a rendelet szerinti tényleges fizetési nap alkalmaztassék. De ez csak egy kirívó példa, amely csak azokra az esetekre fog állani, ahol a kifogás folytán perkeletkezett s az ítélet az állandó gyakorlatnak megfelelően a fentiek szerint rendelkezik. Az az eset azonban kivétel nélkül minden idevágó alkalommal fennforog s a kérdés fel fog merülni, hogy a jogerős ítélet után új perrel tartozik-e a hitelező a felárat követelni, vagy pedig a végrehajtás alkalmával kérheti-e és a felár kérdésében a végrehajtási bíró a feleknek a Végreh. t. 10. §.-a alapján meghallgatás után és a Magyar Nemzeti Bank megkeresése mellett határoz-e? Ez utóbbi esetekben szerintünk a követelés mértékéről van szó s a végrehajtási törvény 226. §.-a alapján korábban folytatott, de újabban megváltozott gyakorlatnak megfelelően a végrehajtandó idegen pénznem egyenértékének megállapításáról van szó,

⁴⁾ Az egész, a fentiekben tárgyalt kérdés elvesztené élet, legalább is a lejárat és fizetési nap ellentéte kérdésében, ha az egységes nemzetközi váltóegyezményt az 1930. jan. 7-iki genfi konferencia szövegében a magyar törvényhozás már elfogadta volna. Ennek 41. Artikulusa úgy rendelkezik, hogyha a váltó oly pénznemre szól, amely a fizetés helyén érvényben nincsen, úgy a váltóösszeg országos pénznemben fizethető a lejárat napja szerinti értékben. Ha az adós a fizetéssel késedelembe esik, a váltóbirtokost választási jog illeti, hogy a lejárat nap vagy a fizetési nap árfolyamán kívánja-e az átszámítást. Az adóst tehát a pénznem-, a hitelezőt az átszámítási árfolyam tekintetében illeti választási jog.

amely a felek meghallgatásával perenkívüli úton is tisztázható. Más az eset, a fentebbi azon esetben, ha a valutában marasztaló ítélet az átszámítás módozata tekintetében akár a Vt. 37. §.-ára, akár a K. T. 326. §.-ára való utalással rendelkezést tartalmaz. Ekkor csak ítélet segíthet. Hiányossága a rendeletnek, hogy ezen esethezőségekre vonatkozóan nem intézkedett s akár csak a Pp. 409. §.-ában foglalt 8 napos határidő kitolásával módot nem adott a felmerülő ezen tömeges kérdések megnyugtató elintézésére.

Végül ezen utolsó csoportjában a felmerülő kérdéseknek eldöntetlenül áll előttünk a következő: Az 5-ik §. értelmében a jogerős ítélet nem akadályozza a 4-ik §. szerinti átszámításnak, ha az ítélet valutában marasztal. Mi történik akkor, ha az ítélet a jogerősen valutában marasztaló ítélet alapján végrehajtatott, de a tartozás még nem egyenlített ki. A rendelet értelem szerű magyarázatával az adós hivatalos árfolyamon fizethet és a hitelező ezt kiegyenlítésül elfogadni tartozik annak ellenére, hogy a 4-ik §. első bekezdésében írt feltételek fennforognak. Ugyanis a R. szerint egész a felülvizsgálati eljárásig bezárólag a per bármely szakában kérhető a 4. §. rendelkezéseinek a figyelembevétele. Ellenben a végrehajtási stádiumról a rendelet nem intézkedik, a legvégső stádium, amelyben még a 4-ik §. rendelkezése figyelembe vehető, a jogerősség stádiuma. Nyilvánvaló igazságtalanság fog származni ebből. Ha a végrehajtást a hitelező elhanyagolta, úgy megkaphatja a követelését, ha sietett vele, elveszti követelése egy részét.

VIII. Az elmondottak — csöpp gyanánt a tengerben — mutatják, hogy a gazdasági élet szövevényessége és a jogszabályok tömege megoldhatatlan vagy csak igazságtalanságok árán megoldható kérdések elé állítják a bírót és a jogalkalmazás többi faktorait. Minden új jogszabály, amely legjobb igyekezet mellett sem tud az összes esethezőségekre figyelemmel lenni, csak súlyosbitja a helyzetet és jogi komplikációkkal terheli a gazdasági élet önmagában is súlyos állapotát.

Számjegyzékbe nem vett részvény és közgyűlés.

A 300/1936. M. E. sz. rendelet értelmében részvény osztalékszelvényére, valamint záloglevél vagy kötvényszelvényre fizetést teljesíteni vagy a szelvényre esedékes összeget a fél szabad rendelkezésére álló számlán jóváírni csak akkor szabad, ha a részvény, záloglevél illetőleg a kötvény belföldinek tulajdonában van és ezt a szelvény bemutatója a MNB. által megállapított módon igazolja. E rendelkezés alapján az MNB. 450/1936. számú